

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 13.9.2011
СОМ(2011) 551 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**ИЗГРАЖДАНЕ НА ДОВЕРИЕ В ПРАВОСЪДИЕТО В ЦЕЛИЯ ЕС
НОВО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО СЪДЕБНО ОБУЧЕНИЕ**

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**ИЗГРАЖДАНЕ НА ДОВЕРИЕ В ПРАВОСЪДИЕТО В ЦЕЛИЯ ЕС
НОВО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО СЪДЕБНО ОБУЧЕНИЕ**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Европейският съюз е основан на принципа на правовата държава, обединявайки правото на Съюза и националните правни системи. Двете се прилагат от национални съдии, които работят в рамките на различни правни системи и традиции. Създаването на европейска съдебна култура, която зачита изцяло субсидиарността и независимостта на съдебната система, е от основно значение за ефективното функциониране на европейското съдебно пространство. Съдебното обучение е ключов елемент от този процес, тъй като с него се подобрява взаимното доверие между държавите-членки, практикуващите юристи и гражданите.

Целта на Европейската комисия е да даде възможност на половината от практикуващите юристи в Европейския съюз да участват в дейности в рамките на европейското съдебно обучение до 2020 г. чрез използването на всички налични ресурси на местно, национално и европейско ниво в съответствие с целите на Стокхолмската програма¹.

За постигането на тази цел са необходими ангажираността и пълното сътрудничество на заинтересованите страни на всички нива. От съществено значение е държавите-членки, съдебната власт, центровете за съдебно обучение и юридическите професии да засилят своите дейности за съдебно обучение. Те най-добре могат да гарантират, че правото на Съюза е интегрирано в националното обучение, а действието на европейско ниво ще допълни националните дейности.

Правото на Съюза на национално ниво

Правото на Съюза обхваща широк и разнообразен набор от дейности на национално ниво. Неговото отражение върху всекидневния живот на гражданите и предприятията е голямо, тъй като създава права и задължения, които националните съдилища трябва да спазват. Националният съдия е основният съдия, който прилага правото на Съюза. С последващите промени в договорите на Европейския съюз приложното поле и въздействието на правото на Съюза се увеличи и достъпът до правосъдието се засили. Договорът от Лисабон засили правомощията на Съюза, особено в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

---

¹ [ОВ 2010 С 115, стр. 1.](#)

Взаимно доверие за взаимно признаване

Взаимното признаване е в основата на съдебното сътрудничество по граждански и наказателни дела, както е заложено в членове 67, 81 и 82 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Доброто познаване на различните национални правни системи е необходимо, за да се гарантира признаването на съдебните решения, сътрудничеството между съдебните органи и бързото изпълнение на решенията. Това също е от основно значение за изграждането на взаимна увереност и доверие. Националните съдии на всички нива на правораздаването и навсякъде в Европа — от Сицилия до Лапландия — следва да имат адекватно ниво на познаване на правото на Съюза и националните съдебни системи.

Ефективно прилагане на правото на Съюза

Доразвиването на правото на Съюза трябва да бъде съчетано с ефективно прилагане², което гарантира правна сигурност и еднозначно тълкуване. Свързаното с правото на Съюза обучение на съдиите и практикуващите юристи е една от ключовите препоръки в доклада на Марио Монти³, за да се даде възможност на гражданите и предприятията да отстояват своите права и за да се гарантира ефективността на единния пазар. В Плана за действие за изпълнение на Стокхолмската програма⁴ и в Доклада за гражданството на ЕС от 2010 г.⁵ Комисията заяви, че обученията по право на Съюза трябва да бъде приоритет. Европейският парламент също така подчертава, че подходящото съдебно обучение допринася значително за подобряване на функционирането на вътрешния пазар и улеснява гражданите при упражняването на техните права⁶.

Европейският съюз има ясно определена роля да оказва подкрепа

С Договора от Лисабон⁷ на Европейския съюз бе дадена компетентност да „подкрепя обучението на магистрати и съдебни служители“ по въпроси, свързани със съдебното сътрудничество по гражданско и наказателно право. В Стратегията „Европа 2020“⁸ се призовава за ефикасно инвестиране в обучение и за съгласуван правен контекст на европейско ниво. Комисията ще се възползва от тези нови възможности, за да се създаде силна и легитимна рамка за обучение в областта на достиженията на правото на Съюза.

Европейският парламент постоянно препоръчва установяването на истинска европейска съдебна култура като предпоставка за европейското съдебно пространство⁹. Европейският съвет¹⁰ призова за засилено действие на равнището на Съюза за насърчаване на истинска съдебна култура и култура в областта на правоприлагането.

---

² [„Европа на резултатите — прилагане на правото на Общността“](#), COM(2007)502 окончателен.

³ М. Монти, [„Нова стратегия за единния пазар“](#) 9 май 2010 г.

⁴ [COM\(2010\) 171](#).

⁵ [COM\(2010\) 603](#).

⁶ Резолюция относно [съдебното обучение – Стокхолмска програма](#), 17 юни 2010 г.

⁷ Член 81, параграф 2, буква з) и член 82, параграф 1, буква в) от [ДФЕС](#).

⁸ [COM\(2010\) 2020 окончателен](#).

⁹ [Доклад 2010/2080\(INI\)](#).

¹⁰ Вж. бележка 1, стр. 2.

Всички тези елементи, взети заедно, изискват постепенна промяна на начина, по който се организира европейското съдебно обучение в рамките на Съюза по отношение на концепцията и мащаба, така че то да е системно достъпно за юристи, участващи в изграждането на пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

През 2010 г. Комисията стартира широки консултации с всички заинтересовани страни, в това число Европейският парламент, държавите-членки, Съдът на Европейския съюз (CJEU), Европейската мрежа за съдебно обучение (EJNT) и нейните членове, членовете на Justice Forum¹¹, по-специално Академията по европейско право (ERA), Съветът на адвокатските колегии от Европейския съюз (CCBE), Съветът на нотариатите от Европейския съюз (CNUE), Европейската мрежа на висшите съдебни съвети (ENCJ), Мрежата на председателите на върховните съдилища на Европейския съюз, Асоциацията на държавните съвети и върховните административни юрисдикции на Европейския съюз. Въз основа на техния принос¹² бяха определени основните дейности и приоритети.

2. ДИНАМИЧНА ПРОМЯНА: ОБУЧАВАНЕ НА ПОЛОВИНАТА ОТ ПРАКТИКУВАЩИТЕ ЮРИСТИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ДО 2020 Г.

Съществува голям брой практикуващи юристи в Европейския съюз, в това число различни категории съдии, съдебни служители и юристи¹³.

Практикуващи юристи в 27-те държави-членки

Професионални съдии	79 100
Прокурори	35 032
Юристи, адвокати, които нямат право да пледират във висшите съдилища (solicitors), адвокати, които имат право да пледират във висшите съдилища (barristers)	868 615
Съдебни служители	351 220
Съдебни изпълнители	29 060
Нотариуси	38 269

¹¹ [Justice Forum](#).

¹² Обобщението на констатациите от консултацията можете да намерите [тук](#).

¹³ Член 81, параграф 2, буква в) и член 82, параграф 1, буква в) от ДФЕС се отнасят специално до „Магистрати и съдебни служители“. Адвокатите, които са самостоятелна професия, са неразделна и необходима част от съдебната дейност и играят централна роля в прилагането на правото на Съюза. Що се отнася до нотариусите, те участват в по-малка степен в съдебната дейност, но в няколко държави-членки имат известни правомощия в съдебната област, което представлява принос към прилагането на правото на Съюза. Като се вземат предвид същността и целите на разпоредбите на Договора, е възможно обхватът на тези разпоредби да бъде разширен до тези две професии.

Общо	1 401 296 ¹⁴
------	-------------------------

Европейското съдебно обучение относно достиженията на правото на Съюза, независимо дали е на национално или европейско ниво, продължава да бъде недостатъчно. През май 2011 г. 51 % от съдиите и прокурорите са заявили, че никога не са участвали в съдебно обучение относно правото на Европейския съюз или на друга държава-членка, а 74 % са заявили, че броят на случаите, свързани с правото на Съюза, се е увеличил през годините. 24 % от съдиите и прокурорите никога не са посещавали обучение относно правото на Съюза, защото такова обучение не е било провеждано¹⁵. Дейностите в различните държави-членки се различават значително, като годишният брой на обучаваните съдии или прокурори варира от 240 до 13 000. Комисията е финансирала или съфинансирала 162 проекта, които са включили близо 26 000 участници в периода между 2007 и 2010 г.

Приоритет се дава на **съдиите и прокурорите**, тъй като те са отговорни за прилагането и спазването на правото на Съюза, но съдебното обучение е от съществено значение и за други практикуващи юристи. Съдебните служители трябва да оказват помощ на жертвите в съответствие с европейската рамка. Европейските граждани, които упражняват правото си на свободно движение, могат да попаднат в ситуации, в които да имат нужда от услугите на адвокати или нотариуси с експертни познания в областта на законодателството на Съюза. Всички юристи имат важна роля при гарантирането на оптималното участие на деца в съдебните системи¹⁶.

Обучението на правоприлагащите органи също е от важно значение и Комисията ще представи съобщение в средата на 2012 г. относно разработването на Европейска схема за обучение (ETS) за правоприлагащите органи.

Целта е да се обхванат всички практикуващи юристи, независимо дали са съдии, прокурори, съдебни служители, адвокати или други юристи.

3. ОБУЧЕНИЕ, НАСОЧЕНО КЪМ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ

Практически подход към европейското съдебно обучение

Европейското съдебно обучение трябва да бъде ориентирано към практиката, за да привлече практикуващите юристи, които са необходими за функционирането на съдебните системи. То трябва да бъде свързано с ежедневната им работа, да се провежда за кратък период от време и да използва ефективни методи на обучение. През май 2011 г. 19 % от съдиите и прокурорите не са посещавали обучение относно правото на Съюза поради липса на време¹⁷.

¹⁴ [Европейски съдебни системи — 2010 г.](#), Европейска комисия за ефикасност на правосъдието към Съвета на Европа (Германия: данни от 2006 г.).

¹⁵ Предварителни статистически данни; изследване на Европейския парламент [„Съдебно обучение в държавите-членки на ЕС“](#), което ще бъде публикувано през октомври 2011 г.

¹⁶ [СОМ\(2011\) 60](#).

¹⁷ Вж. бележка 15, стр. 4.

Европейското съдебно обучение следва да обхваща **началното и непрекъснатото обучение**. Всеки новозавършил адвокат от самото начало следва да познава правото на Съюза. Първоначалното обучение, преминало преди или при встъпване в длъжност, трябва да бъде допълнено от обучение през целия живот, за да се помогне на практикуващите юристи да бъдат запознати с новостите в сферата и да знаят къде и как да придобият нови умения и информация.

При оценката на натоварването на съдиите и прокурорите държавите-членки следва да разглеждат **времето** извън съдилищата като инвестиция в **качеството на правосъдието**.

Определяне на приоритетни области

Основната част от достиженията на правото на Съюза, включително материалното и процесуалното право, инструментите за съдебно сътрудничество и съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз следва да заемат централно място в европейското съдебно обучение.

По време на консултацията заинтересованите страни заявиха, че е необходимо обучение в следните **области на политиката**, които могат да се считат като приоритети за обучението: законодателство в областта на околната среда; гражданско, договорно, семейно и търговско право, конкурентно право, права на интелектуална собственост; наказателно право (по-специално прилагането на европейската заповед за арест), престъпления срещу финансовите интереси на Съюза; основни права и защита на личните данни. Също така приоритети могат да бъдат определени и в области, в които ЕС е отбелязал ниска степен на спазване на секторното законодателство или когато секторното законодателство е изключително сложно и техническо.

*Европейската комисия ще вземе под внимание тези **приоритетни области**, при изготвянето на своите **финансови програми за обучение**.*

Схеми за краткосрочен обмен

Освен познаване на правото на Съюза, от съществено значение за европейското съдебно пространство, изградено върху доверие и прилагане на принципа на взаимното признаване, е практикуващите юристи да подобрят знанията си за съдебните системи в цяла Европа.

Схемите за обмен са **един от най-добрите начини** за получаване на практически знания за инструментите на Съюза и за други правни системи, за обмен на опит и по този начин — за увеличаване на взаимното доверие и разбирателство.

Комисията желае да разработи схеми за обмен, **като започне с новоназначените съдии и прокурори**. Схемите за обмен следва да бъдат организирани по време на първоначалното обучение, провеждано от националните институции за съдебно обучение. Това ще даде възможност на съдиите и прокурорите да оценят от самото начало европейския аспект на своята роля и да бъдат пълноценни участници.

*Европейската комисия има за цел да започне от 2014 г. **двуседмична програма за обмен на нови съдии и прокурори** Крайната цел ще бъде всички новоназначени съдии и*

прокурори (около 2 500 на година) да участват в обмен, организиран в национални институции за съдебно обучение.

Технологиите в подкрепа на обучението: Европейски портал за електронно правосъдие и електронно обучение

Европейският портал за електронно правосъдие е комплексна и универсална услуга, насочена към гражданите, предприятията и практикуващите юристи. Той осигурява **богата информация на 22 езика**, която служи като **референтен инструмент в контекста на съдебното обучение**. Порталът ще бъде допълнен, за да предоставя информация за структурите, предлагащи обучение, и образователните мероприятия, за да осигури лесен достъп до юридическите бази данни и образователни материали с високо качество, и също така за да функционира като **информационен пункт по отношение на възможностите за съфинансиране**, предоставени от Комисията.

Необходими са също така инвестиции в **електронно обучение**, особено за да се реши проблемът с ограниченото време, пред който са изправени практикуващите юристи.

*Европейската комисия ще гарантира, че **Европейският портал за електронно правосъдие** подкрепя европейското съдебно обучение.*

*Тя ще стимулира развитието на **електронното обучение** като гъвкав инструмент, за да се обхванат повече крайни потребители.*

*Тя ще изготви **практически насоки** по отношение на специфичните начини на обучение в съдебните среди и най-добре адаптираните **методики на обучение**, които ще включват **оценка на качеството и въздействието**, както и използването на **общии критерии и показатели за качество**.*

Развиване на езиковите умения

Овладяването на чужд език и неговата правна терминология е от важно значение и следва да бъде част от непрекъснатото обучение на практикуващите юристи. Това е предпоставка за ефективни контакти във всички държави-членки, които от своя страна са от първостепенно значение за съдебното сътрудничество.

От важно значение е всички заинтересовани страни да обърнат внимание на обучението по правна терминология на чужд език.

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ СТРУКТУРИ И МРЕЖИ

Обучаването на половината от практикуващите юристи в Европейския съюз до 2020 г. е общо предизвикателство. Това ще бъде най-добре извършено посредством използването на **предимствата и опита на съществуващите структури, участници и мрежи, независимо дали са национални или европейски**. В този контекст, както и за да се осигури нужното зачитане на независимостта на съдебната власт и самостоятелното организиране на професионалните сдружения на юристи, нотариуси и съдебни изпълнители, създаването на монополна структура на европейско равнище би било неуместно.

Най-добрият вариант е да се **подкрепи разработването на дейности за европейско съдебно обучение от страна на всички заинтересовани групи**, като същевременно се гарантира, че рамката на това обучение отговаря на нуждите на всички участници и насърчава синергията и постигането на по-добри резултати от обучението.

Използване на съществуващите предимства на национално ниво

Вече съществува голям капацитет за обучение **в държавите-членки**, които носят основната отговорност за **качеството и обхвата на съдебното обучение**. В 17 държави-членки съществуват центрове за съдебно обучение, които провеждат първоначално и непрекъснато обучение. В други държави-членки обучението е организирано от Министерството на правосъдието, Съдебния съвет или съдебните служби. Асоциациите на адвокатските колегии или на нотариатите определят национални изисквания за непрекъснато обучение за своите членове и организират дейности за обучение.

Съществуващите структури на национално, регионално и местно ниво са от решаващо значение, за да се гарантира, че дейностите за съдебно обучение включват сесии относно правото и процедурите на Съюза, както и за да се увеличи тяхната честота на провеждане, ефективност и въздействие върху всекидневната работа.

През 2001 г. Ecole Nationale de la Magistrature (Франция), Centro de Estudos Judiciários (Португалия) и Escuela Judicial del Consejo General del Poder Judicial (Испания) установиха тясно сътрудничество, включващо обмен на бъдещи съдии и прокурори в дейностите за обучение, които се провеждат в тези три страни и които са насочени към теми, свързани с правото на Съюза и техните собствени национални правни системи. Оттогава този обмен продължава без прекъсване, като неговият обхват бе разширен с участието на други институции за обучение; през 2010 г. в обмена участваха вече 13 държави и той бе интегриран в EJTN.

В продължение на няколко години асоциацията на адвокатските колегии на Перпинян и Барселона организираха годишни съвместни семинари, на които се обсъждаха периодично възникващи трудности при прилагането на правната рамка на Съюза при трансграничните дела.

Първоначалното обучение не съществува във всички държави-членки. През май 2011 г. 43 % от съдиите и прокурорите са обявили, че не са изучавали правото на Съюза, Европейската конвенция за правата на човека или правото на друга държава-членка като част от своето обучение по право и 63 % не са получили никакво първоначално обучение по право на Съюза преди встъпването си в длъжност¹⁸. Новите практикуващи юристи обаче трябва да имат достатъчни **познания** за инструментите за съдебно сътрудничество на Съюза и да си изградят **навик** за редовно позоваване на съдебната практика на европейско равнище, за проверка на транспонирането в националното законодателство и за използване на процедурата за получаване на преюдициално заключение на Съда на Европейския съюз.

Непрекъснатото обучение се предлага във всички държави-членки, но не винаги е задължително. То не винаги обхваща достиженията на правото на Съюза и инструментите за съдебно сътрудничество.

¹⁸ Вж. бележка 15, стр. 4.

Обучението относно достиженията на правото на Съюза трябва да бъде системно интегрирано в първоначалното обучение за практикуващи юристи, за да отрази начина, по който националното законодателство и законодателството на Съюза си взаимодействат и оказват влияние върху тяхната ежедневна практика.

Европейската комисия призовава държавите-членки и представителите на юридическите професии да гарантират, че практикуващите юристи – по-специално съдиите и прокурорите, в хода на кариерата си имат поне една седмица обучение относно достиженията на правото и инструментите на Съюза.

Европейската комисия се стреми да засили сътрудничеството между заинтересованите страни и активно да насърчава консорциумите или регионалните групи от национални центрове за съдебно обучение да разработват общи обучения.

Използване на съществуващите предимства на европейско ниво

Съществуващите структури, предлагащи съдебно обучение, и европейските мрежи на практикуващите юристи представляват надежден инструмент за даването на силен тласък на европейското съдебно обучение. Все още е необходимо да се преодолеят пропуските в съдържанието на обучението, честотата на провеждането му и броят на участниците.

Роля на професионалните организации на европейско равнище

Европейските асоциации на юридическите професии, като например Съветът на адвокатските колегии от Европейския съюз (CCBE), Съветът на нотариатите от Европейския съюз (CNUE), Европейската мрежа на висшите съдебни съвети (ENCJ), Мрежата на председателите на върховните съдилища, Форумът на съдиите от Европейския съюз за околната среда и т.н., имат важна координираща роля.

Те са основни партньори за насърчаване на европейското съдебно обучение, за оценяване на приложимостта на учебното съдържание и методологии, за разпространяване на информация за наличните ресурси за обучение и за осигуряване на по-добро усвояване.

Европейските правни професионални организации следва да разработят дейности за обучение и общи учебни програми и да споделят добри практики със своите членове. Трайният им ангажимент, свързан с европейското съдебно обучение, е от съществено значение.

Дейности на ERA и на други европейски структури, предлагащи обучение

Структурите, предлагащи съдебно обучение на европейско равнище, са добре подготвени да осигурят обучение за участници от различни националности.

ERA¹⁹ осигурява непрекъснато обучение за практикуващи юристи (1 303 обучени през 2010 г.). Академията има богат опит в успешното организиране на семинари по право на Съюза за мултикултурна публика. Ролята на ERA е от важно значение например за

---

¹⁹ [ERA](#).

подготвянето на съдебно обучение в присъединяващите се страни и страните кандидатки.

ERA организира летни курсове по европейско наказателно правосъдие за съдии, прокурори и адвокати на защитата от всички държави-членки, като използва активни методи, включително и ИТ инструменти, за обучение на участниците как да използват инструментите за съдебно сътрудничество при трансгранични наказателни дела.

Други европейските органи за обучение, в чиито дейности попада и обучението на практикуващи юристи, са: Европейският център за съдии и адвокати към Европейския институт по публична администрация (EIPA), Европейският университетски институт във Флоренция (EUI), Колежът на Европа и др.

Европейската комисия ще работи с ERA и с европейските структури, предлагащи съдебно обучение, като вземе предвид приноса на публичния и частния сектор, за да осигури висококачествено обучение за по-голям брой юристи.

Европейската мрежа за съдебно обучение (ЕЈТН)²⁰ е мрежата на националните структури за съдебно обучение и ERA. Тя координира техните действия, осигурява обмена на най-добри практики, разработва общи образователни програми за **съдии и прокурори**, които да бъдат използвани на национално ниво, и организира семинари, използвайки активни методи на обучение. Близо 2 000 съдии, прокурори и инструктори участват в нейните дейности всяка година. В периода между 2005 и 2010 г. ЕЈТН организира **обмени в съдилищата** за 2 175 съдии и прокурори, като даде възможност на опитни практикуващи юристи да обменят най-добри практики и решения.

ЕЈТН следва да се ангажира с **укрепването на устойчивостта на своята структура** и да **разработи** стратегия, за да обхване по-голям брой практикуващи юристи от повече държави-членки. Мрежата следва да консолидира постигнатото досега и да разширява обхвата си като подкрепя лектори на национално и местно ниво, като организира дейности по обучение в партньорство с центровете за съдебно обучение, като разработва модули за обучение, включително модули за електронно обучение, и като се стреми към високи постижения при методологиите за обучение. ЕЈТН също може да допринесе за извършването на промени, като гарантира, че проектите за обучение, представени от **консорциуми на националните структури** за съфинансиране на европейско равнище, отговарят на критериите и са с високо качество.

*Количествената цел на ЕЈТН следва да бъде **1 200 обмени в съдилищата годишно**.*

*Всички **държави-членки** следва да поемат ангажимент за **увеличаване** на своя финансов принос и за по-активно участие на своите национални структури за съдебно обучение в **ЕЈТН**, за да се гарантира, че мрежата има капацитет за активно участие.*

*Европейската комисия **ще обсъди възможността за по-голяма подкрепа**, при условие че мрежата демонстрира засилен капацитет да организира и координира дейности за съдебно обучение.*

5. ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ КАТО АКТИВЕН ПАРТНЬОР

Комисията ще бъде **активен партньор** на държавите-членки за постигане на амбициозните цели за обучението на практикуващите юристи. Тя ще придаде добавена стойност на дейностите, предприети от страна на националните структури за обучение, чрез конкретни действия за повишаване на активността, качеството, въздействието и обхвата на Европейската схема за съдебно обучение, която ще включва сесии за обучение, трансгранични обмени и взаимно допълващи се мерки.

5.1. Разработване на нови стратегии за разширяване

Публично-частни партньорства

Обучението не е в прерогативите на публичния сектор, както показват дейностите на асоциациите на адвокатските колегии в това отношение. Публично-частните

²⁰ [ЕЈТН](#).

партньорства могат да предоставят допълнителни средства, за да се отговори на предизвикателствата на бързо променящото се европейско правно пространство. Новите съвместни договорености, които се основават на добри практики, ще дадат възможност за допълнителни дейности за обучение, като същевременно ще гарантират независимостта на целевата аудитория. Те могат да допринесат за езиковото обучение и електронното обучение.

Например, Финландската асоциация на юристите организира курсове за обучение по правни въпроси за адвокати, съдии и прокурори, в сътрудничество с университетите в Турку, Хелзинки и Лапландия, както и с министерството на правосъдието.

Органи като ERA могат да играят централна роля за насърчаване на публично-частното сътрудничество.

Сътрудничеството с университети винаги е било подкрепяно от Европейския парламент. Комисията би могла да насърчава и в бъдеще т.нар. „партньорства в знанията“ между университети, центрове за съдебно обучение и асоциации на адвокатски колегии, както се предлага в стратегията „Европа 2020“²¹. Ще бъдат направени изводи от продължаващия пилотен проект²², който обединява предприятия и обучаващи институции, за изготвянето и предлагането на нови учебни програми и курсове, за разработването на иновативни методи на обучение и за улесняването на потока от знания между висшето образование и частния сектор.

Институтът по европейско право²³ ще обедини преподаватели и практикуващи юристи, които ще работят заедно по изследователски проекти с практически приложения. Следователно той може да предостави полезна информация за разглежданите от органите за обучение теми, за да се помогне за преодоляването на пропуските.

Европейската комисия възнамерява да продължи да насърчава публично-частните партньорства за разработването на иновативни решения за обучение.

Взаимно признаване на дейностите за обучение

Следва да бъдат разработени схеми, за да може обучението в друга държава-членка да бъде признавано в държавата по произход. Пример за това е партньорството между френските, люксембургските и белгийските адвокатски колегии: техните членове могат да участват в общи дейности, които са част от техните годишни задължения за обучение.

Използване на натрупания опит

Знанията, уменията и експертният опит, придобити в други области на професионалното обучение, следва да се използват в областта на съдебното обучение. По този начин дублирането на усилия може да бъде избегнато и може да се насърчава повторната употреба на качествени образователни продукти.

²¹ „Съюзи на знанието“ или „партньорства в знанията“ са насърчавани от [Съобщението за съюза за иновации](#) от 2010 г., един от основните елементи в стратегията „Европа 2020“.

²² [Пилотен проект за развитие на партньорства в знанията..](#)

²³ [Институт по европейско право.](#)

Европейската комисия би могла да организира годишна среща с участието на всички представители на юридически професии, на която да се разработват нови перспективи за дейностите и да се улесни обменът на добри практики.

5.2. Предоставяне на финансова подкрепа

От 2007 до 2010 г. европейското съдебно обучение бе подкрепено чрез финансиране или съфинансиране на проекти на обща стойност от 35,5 млн. евро. До този момент това е улеснило обучението на между 4 000 и 9 000 юристи на година. Това обаче не е достатъчно, като се има предвид числеността на целевата аудитория и необходимостта от актуализиране, за да се вземат под внимание промените в достиженията на правото на Съюза.

Предоставянето на допълнително финансиране ще бъде от голямо значение за мащаба и обема на дейностите, които могат да бъдат подкрепени, за да се обхванат повече юристи и да се използват предимствата на всички съществуващи заинтересовани страни.

Съгласно настоящата финансова рамка Комисията ще даде тласък на европейското съдебно обучение, като го определи като **приоритет** в своите съществуващи работни програми, използвайки всички възможни инструменти за **увеличаване на финансовата подкрепа**. Тя ще продължи активно да насърчава, по-специално чрез своите **безвъзмездни помощи**, разработването на обучение относно достиженията на правото на Съюза и относно националните съдебни системи, което е насочено към няколко държави-членки²⁴. Критериите за възлагане ще бъдат насочени към създаването на практически ориентирани, мащабни и дългосрочни проекти, които използват активни методологии за обучение, постигат устойчиви резултати и достигат до голяма целева аудитория. Комисията също така ще предоставя модули за обучение относно достиженията на правото на Съюза, като успешно разработените модули относно правото на ЕС за околната среда.

Комисията също така работи за по-голяма съгласуваност и стабилност на своите покани за представяне на предложения и за предоставяне на възможности за **по-лесен достъп до европейските фондове** за организаторите на проекти. Тя **анализира начини за насърчаване на участието на Хърватия**²⁵, на държавите кандидатки, на потенциалните държави кандидатки и на съседните държави в проектите за европейско съдебно обучение.

Европейската комисия ще съсредоточи финансирането си върху обучението в рамките на съществуващите програми в подкрепа на висококачествени проекти за европейско съдебно обучение с по-голямо европейско измерение.

В рамките на новата многогодишна финансова рамка европейското съдебно обучение трябва да бъде основен приоритет, за да се окаже подкрепа на обучението на повече от 20 000 юристи на година до 2020 г.

²⁴ Заявленията от нотариуси ще бъдат взети предвид, ако се отнасят до достиженията на правото на Съюза в тези области, където нотариусите изпълняват съдебни дейности.

²⁵ [Европейски съвет от 24 юни 2011 г.](#)

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Подобряването на съдебното обучение е от съществено значение за изграждането на Европейско съдебно пространство в полза на гражданите и на предприятията. Европейската комисия желае да придаде ново измерение на европейското съдебно обучение, като използва текущите доказани дейности и възможности, предоставени от Договора от Лисабон.

Бъдещата Европейска схема за обучение ще се основава на действия от страна на:

1. **държавите-членки:** използване на съществуващите предимства за насърчаване на дейности за обучение относно достиженията на правото на Съюза, разработени от центрoвете за съдебно обучение или юридическите професии;
2. **партньорите на европейско равнище:** засилване на тяхното сътрудничество, увеличаване на броя на дейностите и обмените, независимо дали чрез професионални организации на европейско равнище, структури, предлагащи обучение, или Европейската мрежа за съдебно обучение;
3. **Европейската комисия:** увеличаване на нейната финансова подкрепа за качествени образователни проекти, насърчаване на консорциуми, съставени от центрове за съдебно обучение, чиято цел е до 2020 г. да се обхванат 20 000 практикуващи юристи годишно, обучени на европейско равнище, увеличаване на използването на съвременни технологии и по-специално на Европейския портал за електронно правосъдие.

Необходим е сериозен ангажимент, за да може съдебното обучение да достигне високото равнище, необходимо за една истинска европейска съдебна култура. Европейската комисия призовава всички участници да предприемат подходящи действия: да се определят бюджети, да се предостави време, да се разработят стимули и да се поемат ясни ангажименти.

Европейската комисия предвижда, че тези комбинирани амбициозни действия биха довели до участието на повече от 700 000 юристи в поне една сесия по европейско съдебно обучение или обмен до 2020 г.